

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.1. Ostendit Euangelista completam vnionem summæ malitiæ, summæque pariter iustitiæ, quam Angelus Danieli manifestauit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. I. *Ostendit Evangelista completam summam malitiam vñonem summam pariter iustitiam, quam Angelus Danieli manifestavit.*

2
a Orat.
contra
Iudaos.
b In Da-
niel.
c Li. 8. de
demonstr.
Euang.
I.
Visio Da-
nielis per
Gabrielem
exponit-
ur.

Optima ratione censuit admiratione dignam D. Chryostomus a. quem sequitur Theodoretus. b. eum Eusebio Casariensi. c. coniunctionem quam fecit Angelus Gabriel loquens cum Daniele Propheta noua referens illi, quibus non possit optare letiora. Captiuus detinebatur Dei populus in Babylonia, iugebatque non parum pius ille Propheta graues illos labores, quos sub illo seruitutis iugo patiebatur: unde ad orationis confugit azylum, vt à Deo impetraret, quatenus illi placeret huic tandem finem imponere seruituti, populumque Dei in pristinam asserere libertatem, postea de temporali illa agens seruitute vt verè Sanctus erat & Propheta, spiritum suum promouit altius in consideratione miserimæ captiuitatis, cui ob peccata sua genus humanum subiacebat dura detentum Saranæ potestate, multoque insinuites grauiori, quam ea qua populus in Babylonia premebatur: unde multa sollicitudine feruentique spiritu supplicat à Domino eiusdem remedium, eslagitans & instans, vt indignaretur mundi mittere restaurationem; destinat illi Deus Archangelum S. Gabrielem, qui moerentem soletur, Deique nomine declarat, vt animæ quior sit, tempusque manifestet, & quando futurum sit, cuius tantopere desiderio flagrabat, nempe post breuissimum tempus, indicat autem hoc illis verbis tanè valde mysticis. *Septuaginta hebdomades abbreviata sunt super populum tuum & super urbem sanctam tuam vt consummetur prauaricatio, & finem accipiat peccatum, & deleatur iniquitas, & aduentur iustitia sempiterna, & impleatur visio & propheta.* Noueris igitur ó Propheta tuas à Deo preces exauditas & tempus remedij, quod postulas & optas, esse abbreviatum: futurum enim est hebdomadis abhinc septuaginta. Erant hebdomades annorum; sicut enim nostræ septem constant dies us, sic ille, quas proponebat, septem singula constabant annis. Phrasis est hæc in veteri lege satis vñta præsertim in eo quod Dominus Moyse proposuit in Leuitico annum insinuens Iubilei qui quinquagesimus erat annus, in hæc verba; *Numerabis tibi septem hebdomadas annorum, id est, septies septem, qua simul faciunt annos quadragesima nonam, &c. Sanctificabisque annu quinquagesimum, Hieron. Epist. de Lancia. Tom. III.*

Dan. 9. 24
II.
Quales
sunt illæ
hebdomades.
Leuit. 25.
8.

Et. Itaque septuaginta tales hebdomadæ numerum faciunt quadringentorum & nonaginta annorum, q. d. abhinc quadringentis & nonaginta annis veniet remedium. Hæc est vna præ cæteris euidentior propheta de aduentu filij Dei in mundum, tunc temporis, inquit Angelus, pari passu parique consilio progredientur, & summa perueritas & summa malitia. Summum quod potest ascendet malitia fastidium, atque ex ea sempiternam Deum eliciet iustitiam & omnia simul implebuntur vatum oracula.

Sic D. Chryostomus hæc verba interpretatur. *Et consummetur prauaricatio, & finem accipiat peccatum.* Duobus modis notat D. Augustinus dici aliquid in S. pagina finem accipere: vel quando totaliter destruitur, eo modo, quo dicitur, quod arbor finem accepit quæ totaliter exaruit, & principis talis familia seu progenies, quando nullus ex ea superest: vel quando omnimodè perficitur, & completur: sic aisdodum esse consummatam, quando à fundamentis ad rectum vsque peracta est, nec aliquid abeundum superest atque hoc modo hic sumitur q. d. Angelus ad supremam accedet peccatum altitudinem, qua non poterit altius. Quid est, inquit Theodoretus, huic insinens opinio: *Quod consummetur peccatum? nihil aliud sane, quam quod augatur impium a forum conatus.* Ea phrasia, qua Sacra Scriptura, vt declarat, peccatum ad summum vsque peruenisse, dicere solet, iam consummatum est: ita loquitur Abrahamæ Deus: *Necdum completa sunt iniquitates Amorrhæorum vsque ad presens tempus: Item Princeps Ionathas de patre suo sic Davidi loquitur: Scito, quia completa est malitia eius: id est, iniquior esse non potest.* Simul igitur venient & summa iustitia & summa iniustitia, peccatum, inquit, ad summum ascendet verticem, eoque procedet quo non poterit ulterius, sicut ais: infirmitas ad vltimum, quod potuit accessit, quando iam hominem prope interimit: & inde proueniet iustitia sempiterna atque ex eo Deus eliciet æternum sere iustitiæ decretum, quod nostræ futurum est causa salutis & origo iustificationis.

III.
Quid sit
consum-
mati pec-
catum.

Gen. 15. 16
1. Reg. 20.
27.

Quæres, qua ratione coadunari possint summum peccatum, summaque iustitia? qui fieri potest, vt ex eo quod iniquitas ad vltimum pertinet, inde iustitia prodeat sempiterna? do summa quis vñquam obscurissimas tenebras luci vari- ranti splendidissimæ? quis infinitam bonitatem, copulerit malitiæ sociavit infinitæ? quis supremam summæ piens iustitiæ.

G g g g g g

pietiam abyssus copulavit ignorantie & ecce patet in Evangelio & notandum qua verborum elegantia nobis hoc Aquila illa. caelestis proponat quomodo & quando ad summum malitiae pervenit culmen, & qua ratione coaluerit & illi adhaerit iustitia nostrumque remedium, deinde qua ratione per peccatum quod ad summum omnium pergit, Deus producat mundi redemptionem. Subtiliter nobis representant qualiter hominum peccatum ad summum ascenderit apicem, & omnem quam potuit, habuerit consummationem: quandoquidem eo devenit, ut Deum ipsum pro tali cognitum occidere determinavit, etiam praemisso operum illius examine, quae cum agnovissent esse divina, ex eadem ipsa ratione in eum mortis inferale tulerint decretum: an altius potuit ascendere? per hoc ad summum ascendit malitia fastigium ut illis Christus istumavit: *Implete mensuram Patrum vestrorum.* Patres vestri prophetas, Deique ministros occiderunt: hoc tantum testat ut mensuram impleatis, ut me pariter occidatis, *Multa Iudaei peccaverunt* (inquit D. Chrysostomus) *sed malorum finis tunc erit, cum Dominum suum occiderint.* Et hoc dixit Christus, *Implete mensuram Patrum vestrorum: servos occidistis, addite & herilem sanguinem. Videte quomodo concordat sententia. Christus dixit: implete mensuram Patrum nequissimae: Propheta inquit, Iones consummavit delictum.* Ecce peccatum hic in summo nequitiae fastigio constitutum.

In ps. 7. Hoc opinatur Divus Augustinus apud Davidem vocari peccatum consummari: *Consummavit nequissimae peccatorum.* Mantis Deo iniicere est illi vitam auferre: attende ergo, inquit Divus Ioann. quam huic adhaereat atque imatur iustitia; etenim ex hoc & per hoc eduxit Deus aeterni sui consilii decretum ad salutem, redemptionem & humani generis iustificationem. Duo consideres consilia, unum in quoad summum attingit malitia verticem; alterum, in quo sanctitas, bonitas & iustitia eo usque ascendit, quo altius non potest. In hac coniunctione se Divus Ioann. ita mirabilem ostendit sicut in illa, quam posuit in exordio Evangelii sui, ut non minus sit mysterij mortem describere Salvatoris, quam fuerit eius vitam exorare: prologum praemittere vult vitae Redemptoris, ac proinde ut Aquila Regalis altiora petat, atque eo usque alatum attollit remigium, ut (teste Divo Augustino) si vel punctum ascendisset altius totius mundi effugisset oculos intellectu suo per con-

VI.
Duas
praeclaras
describit
D. Ioan-
nes vniu-
nes.
Tract. 1. &
36. in Io-
annem.

sistorium sanctissimae obambulat Trinitatis, atque Patris aeterni ingreditur intellectum, ibique contemplatur, quid ab eo procedat, quid procedere poterat de intellectu Dei pleno sapientia immesa, in quo est velut in aequali obiecto natura quaedam divina, gloriosa, omnipotens, nisi conceptus huic correspondens. Verbum, Filius purissimus, aeternus, gloriosus, immortalis, omnipotens: *In principio erat verbum, & verbum erat apud Deum, &c.* Et continuo, cum hoc attendisset oculos ad terram defleat, illumque nobis representat nostra carnis vitium inimitati nostrae peccati, mortalitatis, passibilitatis. *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis.* Illum ipsum, qui ibi procedit ab intellectu aeterni Dei aeternus, diuus, immensus, & omnipotens, hic inuete indigum, mortalem, infirmum gemibundum, &c. Itaque coniungit illud, quod reperit in caelo in intellectu Dei, cum illo quod reperit in terra, in carne nostra atque miseris. Bone Deus: quoniam est hac connexio? quae convenientia eius, qui procedit de intellectu Dei cum nostra carnis infirmitate? mirabilis ista coniunctio quae carnos ipsos stupore percellat!

Nunc mortem intendit scribere Salvatoris, & aliam profert visionem, non minus priori prodigiolum: etenim suos declinat oculos, ipsque plenum perambulat summum Sacerdotum & doctorum Hierusalem consilium, atque attentus perpendit, quid ex eorum procedat intellectu. Est in illo supina ignorantia, suprema malitia, mortalis invidia, rartarea iniustitia: quid inde credis emanaturum nisi monstruosum filium fatuum, peruerium, iniustum, execrandum, talem, inquam execrandam contra Deum sententiam qua morti subicitur. Huius consilij Doctores & Praesides Christi trutinant opera, miracula discutunt, vitam examinant & ea esse divina reperiunt, ipsumque dignum, quem ut Deum & Messiam acceptent: & nihilominus talis emanat sententia, ut moriatur. talis de tali Patre Filius: porro ilico videbis aquilam caelestem sursum ascendentem ac caelestia petentem: vbi nobis eundem filium describit divinum, sanctum, sapientem, atque ab ipsa bonitate, misericordia, Deique sapientia procedentem. Quae nam est ista coniunctio? Proponit nobis qualiter hoc decretum execrandum procedat de intellectu eorum, qui huic praedebant Concilio in Hierusalem, quo Christi necem intendebant & propositis varijs sine ratione ratio-

nibus

nibus proficit & nascitur vt filius huius proprius, illa sententia. *Expedi vobis, vt vnus moriatur homo &c.* Et illico caelum petit, & nobis ibidem illud ipsum ostendit decretum proprietatibus vere celestibus; nempe quod sanctum sit iustum, misericors; Dei que gloria convenientissimum: *Hoc autem a semetipso non dixit, sed eum esset Pontifex, &c.*

VII. Proposuit Deus Iob vnionem quandam quasi impossibilem; atque illi: eia Iob, qui tantum admirabile extollis, experiamur vtrum coniungere valeas septem illas stellas Pleiadas; sic vt vna alteri, atque inter se connectantur? *Namquid coniungere valebis vnicares stellas Pleiadas? &c.* Non potero Domine mihi: non enim vires meæ ad caelum vsque pertingunt, nec manus mihi est, qua stellas istas colligam comprimam & coniungam. Illud autem efficias tu Domine: iam enim tuus te vidit charissimus discipulus Ioannes habentem in manu septem stellas de quibus efficere quilibet tibi liceat, & manum constringendo illas; coadunare. Praclarum quid efficit Deus in mysterio suæ venerabilis Incarnationis: duo ita distantia coniungens, gloriam & penam, mortem & vitam, diuitias & paupertatem. Porro tandem, fuit hoc coniungere stellas; quia omnia hæc continent boni rationem, vt declarat Diuus Thomas. Quamuis humanitas, paupertas, poena, & ipsa mors sit quid ita à Deo alienum, non tamen Deum ex toto dedecet, inquit Diuus Thomas, quia bona potest esse humanitas, bona paupertas, bona mors, & instrumentum, quo tradito Dei manibus, diuina potest eius bonitas & omnipotentia operari cum illo, non inferiores in ordine ad gratiam influentias, quam cum stellis in ordine nature. Porro altera conexio, summe bonitatis cum summa malitia, celestis sapientia cum supina ignorantia, supremæ iniustitiæ cum supremæ iustitiæ à quo facienda creditur? quis illam efficit? Diuus Ioannes hoc agit in Euangelio. Duo nobis proponit concilia, & in ambobus idem concluditur decretum: quia in vno mandatur executioni, quod determinatur in altero & nihilominus secundum quod ex vno procedit, summam spirat iniustitiam; ignorantiam, malitiam, ruinam. Secundum verò quod ab altero procedit, summa laudatur esse iustitia, sapientia, bonitas, & saluatio. Hanc vnionem perpendamus, & inueniemus, quam iustè possimus nos admirari tantam ignorantiam, tantam

que malitiam & tam horrendam dicit deuote proditionem ab hoc vno intentatam: & etiam habeamus quod nos rapiat in summam admirationem, eminentem nempe pendere sapientiam & adorandam illam infinitam bonitatem, quo debitas pro tam ineffabili beneficio ac misericordia reddamus gratiarum actiones quam decreuit illud caeleste concilium.

§.2. Collegerunt ergo Pontifices & Pharisæi &c. *Pessima nequitia, qua potuit inueniri, fuit illa, in quam illi delapsi sunt, dum concilium conuocant, quo Deum interficiant.*

SEquamur Euangelistam: etenim primò concilium attendit Hierosolymis celebratum, illudque ita subtiliter expendit, vt ostendat impletum illud, quod Angelus Danieli dixit, quod scilicet malitia & peccatum consummaretur, atque ad summum ascenderet nequitia verticem. *Collegerunt ergo Pontifices & Pharisæi concilium contra Iesum.* Aduerbium illud, Ergo, nota est conclusionis: q. d. in conclusione nequitiarum & peccatorum culmine. Verum est quod multa contra Christi personam peccata commiserint: etenim illi detraxerunt. Calumniati sunt, capere voluerunt, lapidibus obruere conati sunt: porro nunc ad vltimum perueniunt, quo non datur vltius: collegerunt enim concilium in eius vite detrimentum. Quamuis se non obtulerunt Diuo Ioanni hæc scribenti, conantique dicere, quam hæc fuerit suprema perversitas? Non dubito, quia illi occurrerit illud Spiritus sancti. *Qui operatur odium fraudulenter, reuelabitur malitia eius in concilio.* Quando quis malum alteri machinatur nec per se solum hoc præsumit attendere, nec omnino mentis apertè propositum, si concilio interficere cum alijs eiusdem farinae hominibus, ex aliorum societate vires assumens & audaciam, hoc eorum fulcro animosus venenum effundit: non audebant ex integro flagrones illi seiplos declarare Christo inimicos: etenim & ipsum & populum verebantur: vnde mille fictionibus & vulpinis fraudibus circuibant: nunc autem in concilio conuenientes, & omnes eiusdem cum sint intentionis, vnus alterum excitat, animum ingerit & cordis sui venenum aperit absconditum, Ceterum quid aliud multo subli-

Multa hic Di. Ioanni occurrunt. *Pro. 26. 26.*

G g g g g g t m i u s